

Soudní systémy - srovnávací pohled

Radim Polčák

Pracovní skupina pro právo a ICT
Právnická fakulta MU

- Srovnávací metoda, přehled světových právních kultur
- Srovnání soudních systémů – USA, F, EU, CZ
- Specifika angloamerického soudnictví

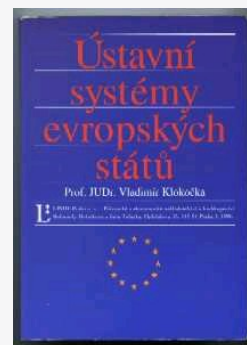
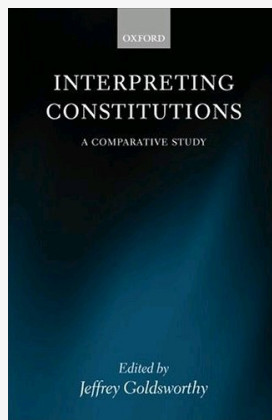
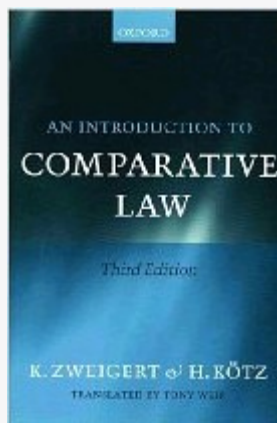
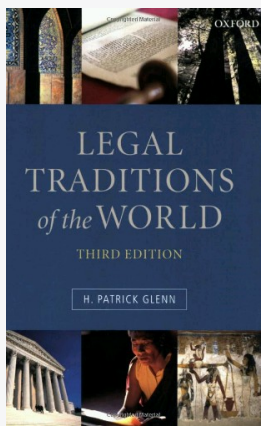
Srovnávací metoda

Srovnávání – partikulární, obecné

Zweigert a Kötz – právní rodina (empiricky společné znaky)

Goldsworthy – metody a filozofie (ústavní vývoj a metody výkladu)

Glenn – právní tradice (náboženský/etický základ)

Srovnávací metoda - problémy

Perspektiva - vlastní právní systém
(pohled na právo, základy legitimacy, základní principy, instituty)

Terminologie - obsah pojmů
(delikt, vlastnictví, dobré mravy, soud, ...)

Předporozumění - poznatky o cizí kultuře (předsudky)

Konfliktní zkušenosti - právní

Srovnávací metoda - použití

Kolizní situace (internetové transakce)

Hostování sporů (pokud není umožněno, stát ztrácí vliv)

Inspirace

Virtualizace

Identifikace a posílení
základů

Home

Alternative Dispute Resolution

Our Cases

Procedure rules of MAT

Arbitration Act

Values and equalities of MAT

Initiative on Forced Marriages

Islamic Reference

Contact us

File a Application Form Online

MUSLIM ARBITRATION
TRIBUNAL

Welcome!

First Annual Conference
4th October 2009 - **BOOK NOW!!**
click here...

Přehled právních kultur - Glenn

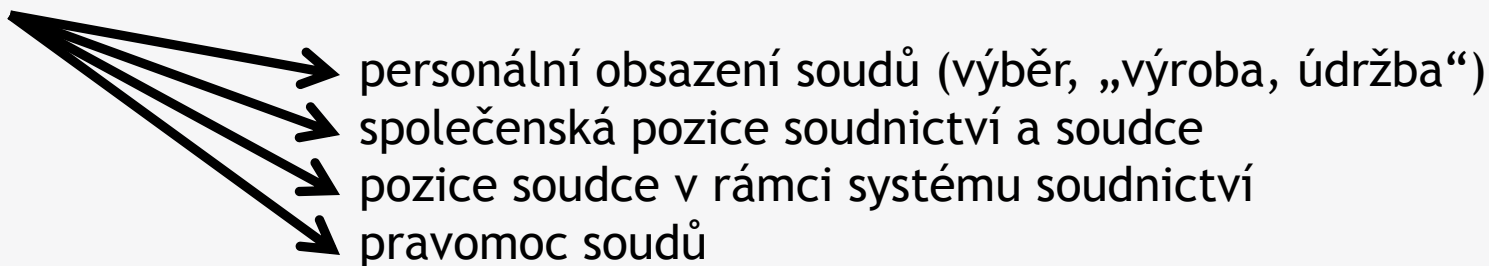
Náboženský koncept morálky - sekulární legitimace neexistuje

- Záhrobní (přírodní) právní tradice
- Kontinentální právní tradice (civil law)
- Angloamerická právní tradice (common law)
- Islámská právní tradice
- Židovská (talmudická) právní tradice
- Hindská právní tradice
- Asijská právní tradice

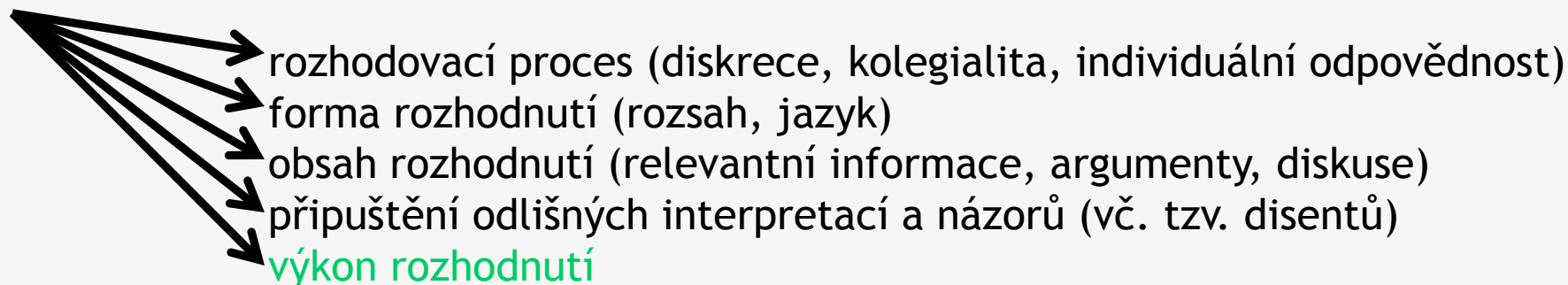

Institucionální a diskursivní srovnání - Lasser, Loth

budování legitimacy na vstupu

budování legitimacy na výstupu

Fracouzské soudy, Cour de cassation

budování legitimacy na vstupu

soudci - součást mocenské elity
výběr, jmenování - unifikovaný systém
vzdělávání kandidátů - jednotné, autonomní
další vzdělávání soudců - autonomní
tradiční společenská důvěra v elitu

budování legitimacy na výstupu

rozhodnutí - stručné, čistě formální
styl rozhodnutí - neosobní, informativní
generální advokát - neveřejné
rozhodování - kolegiální
rozhodnutí - pouze právní posouzení (není skutkové)
nejsou disenty, nejsou citace

Soudy USA, Nejvyšší soud USA

budování legitimacy na vstupu

soudci - individuální autority (z praxe)
výběr, jmenování - neformální systém výběru
vzdělávání kandidátů - není jednotný systém
další vzdělávání soudců - dtto
aktuální společenská důvěra v individualitu

budování legitimacy na výstupu

rozhodnutí - rozsáhlé, popisné, výpravné
rozhodování - individuální
styl rozhodnutí - osobní, diskusní
rozhodnutí - skutkové i právní posouzení, diskuse
disenty, citace doktríny, nejsou citace zahr. (výjimky)

ESLP, ESD

budování legitimacy na vstupu

soudci - různé typy (právní, politické)
výběr, jmenování - státy
další vzdělávání soudců - čistě individuální
politická důvěra v systém/individualitu
společenská důvěra v systém

budování legitimacy na výstupu

rozhodnutí - středně rozsáhlé, popisné
rozhodování - kolegiální
styl rozhodnutí - neosobní
rozhodnutí - skutkové i právní posouzení
generální advokát - osobní, diskusní, veřejné
disenty, citace doktríny

NS, NSS ČR

budování legitimacy na vstupu

soudci - heterogenní složení
výběr, jmenování - unifikovaný systém
další vzdělávání soudců - centrální, unifikované
společenská důvěra v systém

budování legitimacy na výstupu

rozhodnutí - středně rozsáhlé, popisné
rozhodování - kolegiální
styl rozhodnutí - neosobní
rozhodnutí - skutkové i právní posouzení
generální advokát - není
nejsou disenty, různé citace doktríny, judikatury

Právní kultura common law - současnost - UK

Dominantní cíl - užitečnost

Římské právo - terminologie, instituty (vlastnictví, škoda)

Normanský vliv - role a postavení soudce

Islámské právo - Inns, Colleges

Středověk - křesťanské hodnoty (i prostř. Inns a Colleges)

Pozdní středověk - ústřední role člověka, lidská práva

Poválečná modernita - formalizace práva

Organizace soudnictví - UK - moderní vývoj

Lord Chancellor - hlava justice, ministr, člen House of Lords

Dědiční lordové, legislativní funkce

2005 - Constitutional Reform Act

- Zánik role Lord Chancellor (jen ministr)
- Vznik funkce Lord Chief Justice/President of the Courts
- Vznik funkce Ombudsman
- Vznik Judicial Appointment Commission
- Vznik HM Courts Service
- Formalizace procedur (vznik a zánik mandátu soudce)

Organizace soudnictví - výběr soudců

1986 - Judicial Appointments (Lord Chancellor)

2005 - Judicial Appointment Commission

1 barrister, 1 solicitor, 5 soudců, 1 člen tribunálu (admin.),
1 lay justice (soudce magistrate court), 6 lay people (vč.
předsedy - mimo soudní praxi)

Nová procedura - výběr z kandidátů (2006 - Supreme C.):
(osobní integrita, nezávislost, úsudek, rozhodnost,
objektivita, schopnost a ochota učit se)

vzdělávání - 1979 - Judicial Studies Board

Organizace soudnictví - systém soudů

House of Lords / Supreme Court / Privy Council - 10+15
Případy jen na základě povolení vyšších soudů

High Court, Court of Appeal, (Crown Court)
Vyšší soudy

Circuit Bench - County Courts (circuit judge),
Magistrate's Courts (district judge)
Místní soudy

Part-time judge

Zvláštní institut (60% soudců)

Organizace soudnictví - postavení soudce

1873 - Judges' council – změny formy (posl. 2002)

Nezávislost - jednotlivec (nikoli stav)

Nelze soudit za výkon funkce (vyjma magistrates)

Do r. 2005 odvolává Lord Chancellor (vyjma vyšší soudů - obě komory parlamentu L. Lane) - soudce Campbell

Od r. 2005 vyšší soudy - královna po doporučení tribunálem a rozhodnutí obou komor, nižší soudy Lord Chancellor po doporučení tribunálem